

คู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
 กลุ่มบริหารทั่วไป
 โรงเรียนรัชชประภาวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

ชื่องาน งานส่งเสริม พัฒนาระเบียบวินัย ความประพฤตินักเรียน (ระเบียบว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน)

วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	ศึกษาระเบียบ โดยศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑ วัน	
๒	รับฟังความคิดเห็น โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้เกี่ยวข้อง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทรงผมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	๗ วัน	
๓	กำหนดแนวปฏิบัติ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับทรงผมของโรงเรียนที่ชัดเจน	๑ วัน	
๔	แจ้งให้นักเรียนทราบ: โดยสถานศึกษาออกเป็นประกาศเรื่องระเบียบว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน และประกาศให้นักเรียนผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง	๑ วัน	
๕	พิจารณาเป็นรายกรณี: ในกรณีที่นักเรียนมีเหตุผลความจำเป็นในการไว้ทรงผมที่แตกต่างจากแนวปฏิบัติที่กำหนด เช่น เหตุผลทางศาสนา หรือกิจกรรมของโรงเรียน สถานศึกษามีการพิจารณาเป็นรายกรณี	ตลอดปีการศึกษา	

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๖	ตรวจผมนักเรียนเดือนละ ๑ ครั้ง โดยกำหนดการตรวจเป็นวันจันทร์แรกของทุกเดือน หากตรงกับวันหยุดก็จะเลื่อนตรวจเป็นวันแรกของการเปิดเรียนในสัปดาห์นั้นๆ	วันจันทร์แรกของเดือน	
๖.	ติดตามและประเมินผล: สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

หน้า ๖ เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๐๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติในการไว้ทรงผมของนักเรียนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการของสถานศึกษา มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและการปฏิบัติงานของนักเรียนเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวมทั้งเป็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓” ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อ ๓ ในระเบียบนี้ “นักเรียน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาในสังกัดหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เว้นแต่การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย “หัวหน้าสถานศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ข้อ ๔ นักเรียนต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการไว้ทรงผม ดังนี้ (๑) นักเรียนชายจะไว้ผมสั้นหรือผมยาวก็ได้ กรณีไว้ผมยาวด้านข้าง ด้านหลังต้องยาว ไม่เลยคิ้วผม ด้านหน้าและกลางศีรษะให้เป็นไปตามความเหมาะสมและความเรียบร้อย (๒) นักเรียนหญิงจะไว้ผมสั้นหรือผมยาวก็ได้ กรณีไว้ผมยาวให้เป็นไปตามความเหมาะสม และรวบให้เรียบร้อย ข้อ ๕ นักเรียนต้องห้ามปฏิบัติตน ดังนี้ (๑) ตัดผม (๒) ย้อมสีผมให้ผิดไปจากเดิม (๓) ไว้หนวดหรือเครา (๔) การกระทำอันใดซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน เช่น การตัดแต่งทรงผมเป็นรูปทรงสัญลักษณ์หรือเป็นลวดลาย ข้อ ๖ ความในข้อ ๔ และข้อ ๕ มิให้นำมาใช้บังคับแก่นักเรียนที่มีเหตุผลความจำเป็นในการปฏิบัติตามหลักศาสนาของตนหรือการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต
--

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับข้อ ๔ ให้สถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียนวางระเบียบเกี่ยวกับการให้ทรงผมของนักเรียนที่มีความเฉพาะเจาะจง ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ยึดถือหลักความเหมาะสมในการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี ของนักเรียน และการมีส่วนร่วมของนักเรียน สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น

ข้อ ๘ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ ตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ณัฐพล ทีปสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ระเบียบโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน ประจำปี ๒๕๖๘

ประกาศโรงเรียนราชประชานุเคราะห์
เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีและเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จึงได้ขอความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามหลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนครู ผู้แทนนักเรียน และผู้แทนเครือข่ายผู้ปกครอง โดยอาศัยอำนาจมาตรา ๓๙(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โรงเรียนจึงขอประกาศระเบียบว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

ข้อ ๑ ทรงผมนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถตัดได้ ๒ ทรง ดังนี้
๑.๑ แบบรองหวีเบอร์ ๒ ด้านบนและด้านหน้ายาวไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ไม่กันไรผม ไม่ไว้จอน ไม่ไว้หนวดหรือเครา ไม่ย้อมสีผมให้ผิดไปจากเดิม และไม่กระทำอื่นใดซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน เช่น การตัดแต่งทรงผมเป็นรูปทรงสัญลักษณ์หรือเป็นลวดลาย

๑.๒ แบบรองทรงสูง กลางศีรษะ ยาวไม่เกิน ๘ เซนติเมตร ด้านหน้ายาวไม่เกินคิ้ว ไม่ไว้หนวดหรือเครา ไม่ตัดผม ไม่ย้อมสีผมให้ผิดไปจากเดิม หรือการกระทำอื่นใดซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน เช่น การตัดแต่งทรงผม เป็นรูปทรงสัญลักษณ์หรือเป็น ลวดลาย

ข้อ ๒ ทรงผมนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถตัดได้ ๒ ทรง ดังนี้

๒.๑ ตัดสั้น ยาวลงมาได้ตั้งหูไม่เกิน ๔ เซนติเมตร ไม่ตัดหรือซอยตกแต่งทรงผม และไม่ย้อมสีผมให้ผิดไปจากเดิมอันไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ใช่เครื่องประดับต่าง ๆ ติดบนศีรษะ นอกจากกับขนาดเล็กสีดำ

๒.๒ ไว้ผมยาว ต้องรวบและมัดตรงกลางศีรษะหรือถักเปียให้เรียบร้อย มีความยาวจากตำแหน่งที่มัดถึงปลายผมไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร ผูกด้วยยางสีดำ ติดทับด้วยโบว์ผูกผมสีดำหรือสีน้ำเงินกรมท่า ไม่มีลวดลายในตัว ขนาดของโบว์กว้างไม่เกิน ๑ นิ้ว ไม่ซอยผม ไม่ตัดผม หรือตกแต่งสีผมอันไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ใช่เครื่องประดับต่าง ๆ ติดบนศีรษะนอกจากกับขนาดเล็กสีดำ

๓. นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับผม เช่น ผมหยิก ผมฟูตามธรรมชาติ หรือมีปัญหาไม่สามารถไว้ผมทรงนักเรียนตามที่กำหนดได้ ให้ไปติดต่อขออนุญาตจากฝ่ายกิจการนักเรียน เพื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล

๔. กำหนดตรวจผมเดือนละ ๑ ครั้ง คือวันจันทร์แรกของทุกเดือน หากตรงกับวันหยุด ก็จะเลื่อนเป็นวันแรกของการเปิดเรียนในสัปดาห์นั้นๆ

๕. ให้รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

นางกัญญา สมชาติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๖